

Introducció

Miquel Àngel PRADILLA CARDONA

Universitat Rovira i Virgili - Xarxa Cruscat - Institut d'Estudis Catalans

La part monogràfica «El català *mola?*...» del número 22 de *Treballs de Sociolingüística* inclou tres ponències de les Jornades amb el mateix nom, realitzades l'any 2010 a Tarragona. A més, s'acompanyen per un seguit d'aportacions de caràcter aplicat, concebudes amb un to volgutament divulgatiu i sintètic, que han seguit un procés paral·lel als cànons de qualitat d'aquesta revista.

Els dies 11 i 12 de novembre de 2010, el Palau Firal i de Congressos de Tarragona va acollir les jornades intitolades «El català *mola?* Competències, representacions i usos de la llengua en l'àmbit juvenil». L'esmentada activitat acadèmica, coorganitzada per la Xarxa CRUSCAT de l'Institut d'Estudis Catalans, la Universitat Rovira i Virgili i l'Ajuntament de Tarragona, va acollir un públic amatent a incorporar noves eines interpretatives sobre el capteniment comunicatiu d'un segment de la població, el jovent, de gran transcendència per al futur de la llengua catalana.

La convocatòria de la jornada s'ha de vincular a la inquietud creixent que ha generat tot un seguit de dades que darrerament s'han ocupat d'avaluar l'ús del català en unes cohorts d'edat que, paradoxalment, són les que presenten uns resultats competencials més compactats a l'alça en les diferents habilitats comunicatives. Així doncs, la ponència inaugural va anar a càrrec d'Albert Bastardas, que va presentar un informe encomanat pel Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya amb propostes per a la millora de la llengua catalana en l'àmbit juvenil.

Tres ponències més es van ocupar de la caracterització acadèmica dels resultats a l'abast. Foren dutes a terme per Vanessa Bretxa i F. Xavier Vila, la primera; per Miquel Àngel Pradilla i Joaquim Torres, la segona, i per Joan Pujolar, la darrera. Bretxa i Vila ens van oferir dades sobre els canvis sociolingüístics observats en el trànsit educatiu de l'ensenyament primari al secundari a la ciutat de Mataró. Pradilla i Torres ens van presentar una aproximació demolingüística al coneixement i l'ús del català dels joves a Catalunya segons les dades de l'enquesta EULP 2008. La ponència de Joan Pujolar, més centrada en aspectes qualitius —els perfils lingüístics dels joves

catalans—, no va prendre forma escrita, de manera que no s'ha pogut incorporar a la secció monogràfica. Tanmateix, remetem el lector interessat al treball *Llengua i joves: Usos i percepcions lingüístics de la joventut catalana* (Generalitat de Catalunya, 2010), un estudi col·lectiu elaborat per Pujolar, juntament amb Isaac González, Anna Font i Roger Martínez. Aquest treball emmarca les consideracions fetes per Pujolar en la jornada tarragonina.

L'aproximació teòrica de les ponències es va complementar amb tot un seguit d'aportacions de caràcter aplicat, destinades a exposar experiències reeixides i a donar a conèixer propostes pràctiques en relació amb l'extensió de l'ús social del català entre la joventut. Aquestes aportacions, concebudes amb un to volgudament divulgatiu i amb un format més sintètic que les ponències, es van exposar en diferents sessions conjuntes. Sobre els usos interpersonal i la creació de contextos facilitadors, n'hi va haver dues: una amb experiències als territoris de parla catalana i una altra amb experiències procedents d'altres comunitats lingüístiques. Les aportacions domèstiques van anar a càrrec de representants de Tallers per la Llengua, Escola Valenciana i el Departament de Política Lingüística de l'Ajuntament de Palma. Les aportacions foranes ens van arribar dels àmbits gallec i basc: «Duplo R: regueifa i rap» (Servei de Normalització Lingüística del Consell de Vigo) i «Kuadrillategi», un programa de promoció del basc en l'oci infantil i juvenil (Urtxintxa Eskola). L'article corresponent a l'experiència basca, originàriament en eusquera, per raons de distància lingüística hem cregut oportú traduir-lo al català.

L'altre eix temàtic que va acollir la resta d'intervencions fou el dels mitjans de comunicació i el consum cultural del jovent. Així, la primera sessió va aplegar les aportacions fetes per Lluís Gendrau (director del Grup Enderrock), Judith Rodríguez (assessora lingüística del Grup Flaix) i Juanjo Ardanuy (responsable de Política Lingüística a Lleida), al voltant de la música, la premsa musical i la ràdio. La segona va recollir les consideracions fetes per Pep Blay sobre la literatura i el rock, Raül Tidor a propòsit de l'experiència de la Televisió de Catalunya en l'àmbit juvenil i Oriol Grau, que va reflexionar sobre la vitalitat del català en els àmbits de la televisió, el teatre i el cinema.

No voldria acabar aquesta introducció sense fer una menció concreta a la vàlua extraordinària i a l'esforç organitzatiu portat a terme per Marina Massaguer (Servei de Política Lingüística de l'Ajuntament de Tarragona) i Agnès Toda (Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili). A totes dues, veritables coorganitzadores de les jornades, els vull traslladar la meua gratitud més sentida.